

آشنایی با تعاونی های دانش آموزان و فارغ التحصیلان استثنایی

پدیدآورده (ها) : جعفرآبادی، محمد

علوم تربیتی :: تعلیم و تربیت استثنائی :: آذر 1381 - شماره 13

از 45 تا 48

آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/388914>

دانلود شده توسط : عمومی user2314

تاریخ دانلود : 20/04/1395

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

www.noormags.ir

آشنایی با تعاونی های دانش آموزان و فارغ التحصیلان استثنایی

محمد جعفر آبادی

کارشناس مسوول تعاونی های دانش آموزی

مقدمه:

در پی تماس های مکرر و متعدد خوانندگان در خصوص تعاونی های دانش آموزان و فارغ التحصیلان استثنایی و فعالیت های مرتبط با آن، بر آن شدیم تا ضمن معرفی واحد کارشناسی تعاونی های دانش آموزی، به بیان اقدامات انجام گرفته و طرح های در دست مطالعه و اجرا این واحد پرداخته تا از این رهگذر بتوانیم از نظرات مفید و سازنده شما عزیزان در زمینه فعالیت های اقتصادی و ایجاد اشتغال برای فارغ التحصیلان استثنایی بهره مند گردیم.

اشاره:

طبق اساسنامه مصوب مجلس شورای اسلامی سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور، طراحی و ایجاد گارگاه های مهارت حرفه ای و تاکید بر آموزش فنی و حرفه ای در مراکز آموزش استثنایی از جمله راهکارهای در نظر گرفته شده برای کسب مهارت های اجتماعی و اقتصادی و کاربردی نمودن آموزشها و همچنین به فعلیت رساندن قابلیت ها و توانمندی های دانش آموزان استثنایی در عرصه های مختلف جامعه می باشد، لیکن مشکلات مربوط به اشتغال، بعضاً نگرش منفی جامعه و صاحبان حرف به مساله معلولیت باعث گردیده که فارغ التحصیلان استثنایی علی رغم دارا بودن دانش و مهارت لازم در برخی از حرفه ها، نتوانند آنچنان که باید در عرصه اشتغال وارد شده و این امر مشکلات روحی و عاطفی بسیاری برای این عزیزان ایجاد نموده است.

به لحاظ اهمیت موضوع و بروز مسایل و مشکلات ذکر شده، مسوولین سازمان آموزش و پرورش استثنایی، خصوصاً جناب آقای قدیمی ریاست محترم سازمان مصمم شدند تا از طریق انعقاد توافقنامه همکاری مشترک با وزارت تعاون جهت تشکیل تعاونی های دانش آموزان و فارغ التحصیلان استثنایی به عنوان راهکاری عملی در برطرف نمودن مشکلات مذکور، گام مهمی را بردارند.

انعقاد توافقنامه همکاری مشترک:

به منظور تامین نیازها و ایجاد فرصت های شغلی مبتنی بر آموزشهای فنی و حرفه ای آموخته شده در دوره مهارت های حرفه ای و همچنین مشارکت هرچه بیشتر اولیاء دانش آموزان، افراد خیر و علاقمند و سازمانهای دولتی و غیر دولتی مرتبط با معلولین سازمان آموزش و پرورش استثنایی با همکاری وزارت تعاون در دیماه سال ۱۳۷۸ اقدام به انعقاد توافقنامه همکاری مشترک مبتنی بر تاسیس تعاونی های دانش آموزان و فارغ التحصیلان مراکز استثنایی و بهبود معیشت و وضعیت اقتصادی سایر اعضاء تعاونی های مذکور در مسیر صحیح قانونی را فراهم نموده است.

ویژگیهای توافقنامه همکاری مشترک:

توافقنامه همکاری مشترک فیما بین سازمان آموزش و پرورش استثنایی و وزارت تعاون دارای نکات قابل توجهی است که اطلاع از آن برای فارغ التحصیلان مراکز آموزشی استثنایی، اولیاء محترم و سایر علاقمندان به امور معلولین می تواند مفید باشد. از جمله این ویژگیها عبارتست از:

۱- پیش بینی ایجاد دفتر معین در سازمان آموزش و پرورش استثنایی به منظور هدایت و نظارت بر تعاونی های مذکور

- ۲- تشکیل کمیته‌های استان به منظور زمینه‌یابی و برنامه‌ریزی برای تشکیل تعاونی‌ها متناسب با امکانات استانی و توانمندی‌های فارغ‌التحصیلان استثنایی.
 - ۳- ارایه آموزشهای توجیهی، فنی و تخصصی مورد نیاز مدیران و اعضاء تعاونی‌ها، قبل و بعد از تشکیل تعاونی توسط وزارت تعاون و سازمان آموزش و پرورش استثنایی.
 - ۴- ارایه طرحها و الگوهای اشتغال‌زا و همکاری در انجام امور تحقیقاتی و پژوهشی توسط وزارت تعاون و سازمان آموزش و پرورش استثنایی
 - ۵- ایجاد امکان استفاده تعاونی‌های دانش آموزان استثنایی از ظرفیت‌ها و امکانات بلا استفاده قابل واگذاری سازمانها و ارگانهای دولتی به استناد قوانین مربوطه
 - ۶- جلب و جذب مشارکتهای مردمی، افراد خیر و هم‌هنگی با سایر ارگانهای دولتی و غیردولتی به منظور حمایت و توسعه تعاونی‌ها.
 - ۷- واگذاری فعالیت‌های قابل انجام ادارات تحت پوشش سازمان به تعاونی‌ها به منظور کاهش تصدی دولت در قالب قراردادهای کاری به شرط دارا بودن معیارهای لازم در رعایت مقررات جاری.
- همچنین به منظور عملی نمودن توافقنامه مذکور، دستورالعملی مشتمل بر ۹ ماده و ۳ تبصره توسط نمایندگان تام‌الاختیار وزارت تعاون و سازمان آموزش و پرورش استثنایی تنظیم گردیده که علاقمندان می‌توانند جهت مطالعه و بهره‌برداری به مدیریت‌ها و ادارات استثنایی و ادارات کل تعاون در استانهای مختلف کشور مراجعه نمایند.

تشکیل واحد کارشناسی تعاونی‌های دانش آموزی

در پی انعقاد توافقنامه همکاری مشترک و به منظور تبلیغ، ترویج، تشکیل و توسعه تعاونی‌ها در راستای ایجاد اشتغال فارغ‌التحصیلان مرکز آموزش استثنایی با تکیه بر مهارت‌های حرفه‌ای و منابع مالی اعضاء، واحد کارشناسی تعاونی‌های دانش آموزی در مدیریت امور اجتماعی و اطلاع‌رسانی حوزه معاونت امور فرهنگی و اجتماعی سازمان آموزش و پرورش استثنایی تشکیل و بادر نظر گرفتن سه پست "کارشناس مسوولی تعاونی‌های دانش آموزی"، "کارشناسی برنامه‌ریزی فعالیت‌های حرفه‌ای" و "کارشناسی کارگاههای خود اشتغالی" از ابتدای سال ۱۳۷۹ فعالیت خود را براساس شرح وظایف تعیین شده آغاز نمود که اهم فعالیت‌های انجام گرفته توسط این واحد به شرح ذیل به استحضار خوانندگان گرامی می‌رسد.

اهم فعالیت‌های انجام شده:

- ۱- اطلاع‌رسانی در خصوص توافقنامه، اساسنامه و دستورالعمل تشکیل تعاونیها و همچنین دریافت نظرات، پیشنهاد‌های کارشناسان به منظور تهیه اساسنامه تیپ دانش آموزان استثنایی.
- ۲- تهیه فهرستی از امکانات و ظرفیت‌های بلا استفاده همراه با طرحهای اشتغال‌زا جهت طرح در کمیسیون مشترک.
- ۳- برقراری ارتباط و هماهنگی با سازمانهای مرتبط با اشتغال معلولین از قبیل بهزیستی، وزارت کار و امور اجتماعی، بنیاد جانبازان انقلاب اسلامی، شهرداری تهران و کمیته امداد حضرت امام (ره) به منظور ایجاد تسهیلات در خصوص اشتغال معلولین و حمایت از تعاونی‌های فارغ‌التحصیلان مراکز آموزش استثنایی.
- ۴- ارتقاء سطح علمی همکاران متولی امور تعاونی‌ها در ادارات و مدیریت‌های آموزش و پرورش استثنایی از طریق برگزاری دوره‌های ضمن خدمت، ارسال منابع مطالعاتی و طرحهای صنعتی و اشتغال‌زای دارای توجیه فنی و اقتصادی و نشریات مرتبط با امور تعاونی‌ها.
- ۵- بازدید از مراکز آموزشی استثنایی به منظور زمینه‌یابی تشکیل تعاونی‌ها و برپایی نمایشگاه توانمندی‌های دانش آموزان استثنایی در خصوص تولیدات کارگاههای مهارت حرفه‌ای و تعاونی‌ها در مناسبت‌های مختلف.
- ۶- دریافت پاسخ سئوالات حقوقی اعضاء تعاونی‌ها از دفتر حقوقی وزارت تعاون، پیگیری معافیت

تعاونی‌های استثنایی از سهم آورده و پیشنهاد تعیین پست تمام وقت و یا نیمه وقت جهت انجام امور تعاونی‌ها در ادارات و مدیریت‌های استثنایی استانها.

تعاونی‌های دانش آموزی:

این تعاونی‌ها با توجه به اهداف قید شده در توافقنامه همکاری مشترک با عضویت ۷۰٪ از دانش‌آموزان و فارغ‌التحصیلان مراکز آموزشی استثنایی و یا والدین آنها به نیابت از طرف فرزندان خود و ۳۰٪ از معلمان، مربیان، مدیران و کارکنان شاغل و یازنشسته سازمان آموزش و پرورش استثنایی و سایر افراد حقیقی و حقوقی علاقمند به مشارکت در امور معلولین تشکیل می‌گردد که تاکنون در سایه الطاف الهی و تلاش و پیگیری همکاران گرامی در مدیریت‌ها، ادارات و مراکز آموزشی استثنایی استانهای مختلف کشور، در ۱۷ استان، تعداد ۲۱ تعاونی به شرح جدول ذیل تشکیل گردیده که امیدوارم با آگاهی بیشتر دانش‌آموزان، فارغ‌التحصیلان و اولیاء آنها، شاهد گسترش روزافزون اینگونه تعاونی‌ها باشیم.

فهرست تعاونی‌های تشکیل شده در سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

ردیف	نام استان	نام شرکت تعاونی
۱	آذربایجان شرقی	۱۱۹۳ تبریز
۲	آذربایجان غربی	امید بهشتیان ارومیه
۳	اصفهان	۱- بهکوش ۲- آتیه
۴	ایلام	۸۸۰
۵	چهارمحال و بختیاری	۱- باغچه بان ۲- بروجن ۳- بلداجی
۶	خراسان	کارکنان و دانش‌آموزان استثنایی
۷	زنجان	دانش‌آموزان و مربیان آموزش و پرورش استثنایی
۸	شهر تهران	۱- چوب و فلز اندیشه ۲- یاوران طلوع
۹	فارس	توانبخشی معلولین (کارکنان)
۱۰	قزوین	فرشته
۱۱	قم	یاران
۱۲	کرمان	مشارکت با دانش‌آموزان استثنایی
۱۳	کرمانشاه	۱۷۱۳
۱۴	کهگیلویه و بویراحمد	۱۰۴۰
۱۵	گیلان	همیار
۱۶	مازندران	صنایع چوب
۱۷	همدان	توان افزا

مشکلات:

علیرغم تمهیدات فراهم شده در توافقنامه همکاری مشترک و تاکید و توجه بسیار زیاد مسوولین سازمان آموزش و پرورش استثنایی نسبت به موضوع تعاونی های دانش آموزی ، به لحاظ نوبا بودن ، متفاوت بودن نوع فعالیت در مقایسه با سایر امور جاری سازمان ، مشکلات بسیاری از قبیل ممنوعیت پذیرش مسئولیت توسط همکاران در هیات مدیره تعاونی ها ، عدم بضاعت مالی اولیاء دانش آموزان استثنایی ، وعدم آیین نامه مشخص در خصوص استفاده از امکانات و ظرفیتهای بلا استفاده دولتی توسط تعاونی ها بر سر راه تشکیل و توسعه و راه اندازی تعاونی های مذکور قرار دارد که امید می رود با سعی و تلاش سازمان آموزش و پرورش استثنایی و سایر سازمانها و افراد علاقمند به خدمت به معلولین از طریق طرح مشکلات مذکور در کمیسیون مشترک و ازایه راهکارهای قانونی نسبت به مرتفع نمودن آنها اقدام لازم صورت پذیرد.

منابع:

- 1- توافقنامه همکاری مشترک فی مابین وزارت تعاون و سازمان آموزش و پرورش استثنایی ، دیماه ۱۳۷۸
- 2- وزارت تعاون ، قانون بخش تعاون اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب مهرماه ۱۳۷۷
- 3- وزارت تعاون ، ماهنامه تعاون ، شماره های مختلف سالهای ۷۹-۸۱
- 4- ملکی، بیژن ، ابراهیم زاده، علی، شرکتهای تعاونی از تصمیم تا تشکیل ، نشر رویکرد ، تهران ، چاپ اول ۱۳۷۸
- 5- آقایان قدمی و مجتهد ، مصاحبه مطبوعاتی ، ۱۳۷۹، نشریه تعاون
- 6- اساسنامه سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور ، مصوب مجلس شورای اسلامی
- 7- بازارکار، هفته نامه ، شماره های مختلف سالهای ۸۱-۸۰
- 8- سازمان آموزش و پرورش استثنایی ، مجله تعلیم و تربیت استثنایی ، شماره ۴ و ۵ آبان و آذر ۱۳۸۰